ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Νοεμβρίου 2005

σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που χορήγησε η Σλοβενία στο πλαίσιο της νομοθεσίας της για τον φόρο επί των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2005) 4435]

(Το κείμενο στη σλοβενική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/640/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Τη συμφωνία για τον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο και ειδικά το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τα σχόλιά τους σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις [1] και αφού έλαβε υπόψη τα σχόλιά τους,

Εκτιμώντας:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 18 Οκτωβρίου 2002, οι σλοβενικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή σχετικά με την ύπαρξη καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το οποίο ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων επωφελούνται από μείωση φόρων δυνάμει του εθνικού καθεστώτος φορολόγησης των εκπομπών CO2. Το καθεστώς αυτό καταχωρήθηκε στην Επιτροπή με αριθμό υπόθεσης SI 1/2003. Το καθεστώς είχε προηγουμένως εγκριθεί από την εθνική αρχή κρατικών ενισχύσεων της Σλοβενίας σύμφωνα με το παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 2 της συνθήκης για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση [2](Συνθήκη προσχώρησης), με βάση το κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (περιβαλλοντικές κατευθυντήριες οδηγίες) [3].

(2) Λόγω έλλειψης πλήρους πληροφόρησης σχετικά με το μέτρο, η Επιτροπή είχε ζητήσει περαιτέρω διευκρινίσεις από τη Σλοβενία και το καθεστώς δεν μπόρεσε να συμπεριληφθεί στον υφιστάμενο κατάλογο ενισχύσεων στην προσθήκη του παραρτήματος IV της συνθήκης για την προσχώρηση.

(3) Οι σλοβενικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή πρόσθετες πληροφορίες στις 7 Νοεμβρίου 2002, 1 Απριλίου 2003, 16 Μαΐου 2003, 1 Οκτωβρίου 2003, 4 Φεβρουαρίου 2004, 1 Ιουνίου 2004, 17 Σεπτεμβρίου 2004 και 28 Σεπτεμβρίου 2004. Πραγματοποιήθηκαν δύο συσκέψεις μεταξύ των σλοβενικών αρχών και της Επιτροπής στις 24 Νοεμβρίου 2003 και τις 8 Μαρτίου 2004.

(4) Στο μεταξύ, επήλθαν σοβαρές αλλαγές στην κοινοτική νομοθεσία που είχαν σημαντική επίπτωση στο σύστημα φορολόγησης του CO2 της Σλοβενίας:

— η οδηγία 2003/96 του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας [4](«Οδηγία για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων»),

— η οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου [5](«Οδηγία για την εμπορία εκπομπών αερίου»), και

— η οδηγία 2004/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Φεβρουαρίου 2004 για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας [6]

άρχισαν να ισχύουν η κάθε μία κατά την αντίστοιχη ημερομηνία δημοσίευσής της.

(5) Κατά συνέπεια, οι σλοβενικές αρχές αποφάσισαν να τροποποιήσουν το φορολογικό καθεστώς τους, και κοινοποίησαν στην Επιτροπή τη νέα νομοθεσία (σχέδιο νόμου εκείνη τη στιγμή). Η Επιτροπή καταχώρησε το νέο καθεστώς τον Ιούνιο 2004 με τον αριθμό N 402/2004.

(6) Βάσει των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή της, η Επιτροπή διατήρησε αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβάσιμο ορισμένων μερών και των δύο μέτρων, SI 1/2003 και N 402/2004, με την κοινή αγορά. Έτσι, στις 14 Δεκεμβρίου 2004, κινήθηκε επίσημη διαδικασία έρευνας σύμφωνα με τα άρθρα 4 παρ. 4 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ [7] και ζητήθηκε από τις σλοβενικές αρχές να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους (εφεξής «απόφαση κίνησης

[1] ΕΕ C 46 της 22.2.2005, p. 3.
[2] ΕΕ L 236 της 23.9.2003.
[3] ΕΕ C 37 της 3.2.2001, p. 3.
[4] ΕΕ L 283 της 31.10.2003, p. 51.
[5] ΕΕ L 275 της 25.10.2003, p. 32.
[6] ΕΕ L 52 της 21.2.2004, p. 50.
[7] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, p. 1.

διαδικασίας»). Περιεκτική περίληψη της απόφασης κίνησης διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 22 Φεβρουαρίου 2005 ([8]). Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης.

(7) Μετά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή καταχώρησε τις υποθέσεις υπό τον αριθμό C 47/2004 όσον αφορά την υπόθεση SI 1/2003 και υπό τον αριθμό C 44/2004 όσον αφορά την υπόθεση N 402/2004.

(8) Με επιστολή της 18ης Ιανουαρίου 2005, που καταχωρήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2005, οι σλοβενικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις αμφιβολίες που διατύπωσε η Επιτροπή στην απόφασή της για την κίνηση διαδικασίας. Στις 4 Απριλίου και τις 7 Ιουλίου 2005, η Επιτροπή απέστειλε πρόσθετες ερωτήσεις στις σλοβενικές αρχές, οι οποίες απάντησαν αντίστοιχα με επιστολές στις 17 Μαΐου και 8 Αυγούστου 2005

(9) Η Επιτροπή δεν έλαβε καμία παρατήρηση από τρίτους.

(10) Για την ευκολότερη κατανόηση των τροποποιήσεων που θέσπισε η νέα νομοθεσία, η απόφαση κίνησης διαδικασίας κάλυπτε τόσο το παλαιό σύστημα μείωσης του φόρου για τις εκπομπές CO2 (υπόθεση SI 1/2003) όσο και το νέο (υπόθεση N 402/2004). Για λόγους σαφήνειας και συνέπειας, η παρούσα απόφαση επίσης καλύπτει και τις δύο υποθέσεις C 44/2004 και C 47/2004.

A) *ΚΑΘΕΣΤΩΣ C 47/2004 (ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ SI 1/2003)*

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

(11) Το καθεστώς στηρίζεται στη «Ρύθμιση της φορολόγησης της ρύπανσης από εκπομπές CO2» της 17ης Οκτωβρίου 2002, και άρχισε να ισχύει στη Σλοβενία τον Οκτώβριο 2002 (στο εξής «ρύθμιση»). Η νέα τροποποιημένη νομοθεσία (καθεστώς C 44/2004) άρχισε να ισχύει την 1ης Μαΐου 2005 και αντικατέστησε τη ρύθμιση.

(12) Ως εκ τούτου, με την παρούσα απόφαση, η Επιτροπή αξιολογεί τη συμβατότητα της ρύθμισης με την κοινή αγορά, καλύπτοντας την χρονική περίοδο μεταξύ 1ης Μαΐου 2004 (ημερομηνία προσχώρησης της Σλοβενίας στην ΕΕ) και 1ης Μαΐου 2005 (λήξη ισχύος της ρύθμισης).

(13) Η ρύθμιση πρόβλεπε την επιβολή φόρου βάσει της ποσότητας CO_2 που εκπέμπει κάθε επιχείρηση. Περιελάμβανε τρεις κατηγορίες μείωσης φόρου οι οποίες υποβλήθηκαν προς έγκριση στην Επιτροπή ως λειτουργικές ενισχύσεις στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων οδηγιών:

(i) Σε επιχειρήσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας (CHP) μπορεί να χορηγηθεί μείωση φόρου αν είχαν εξοικονόμηση ενέργειας τουλάχιστον 5 % για τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις ή 10 % για νέες εγκαταστάσεις.

Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας η Επιτροπή θεώρησε αυτή την ενίσχυση συμβατή προς το άρθρο 87παρ. 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ.

(ii) η δεύτερη κατηγορία μείωσης φόρων αφορούσε τις εγκαταστάσεις που λειτουργούσαν στη Σλοβενία πριν από το 1998, είχαν μέσες εκπομπές CO_2 τουλάχιστον 10t ετησίως κατά την περίοδο μεταξύ 1986 και 1998, και είχαν ζητήσει άδεια εκπομπών από το υπουργείο περιβάλλοντος πριν από το 2002. Για τις ακόλουθες κατηγορίες δικαιούχων προβλέπονταν ειδικά ποσοστά μείωσης:

— εγκαταστάσεις παραγωγής θερμομονωτικών υλικών,

— σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που τροφοδοτούν δίκτυο μεταφοράς υψηλής τάσης με ηλεκτρική ενέργεια,

— εγκαταστάσεις μεταφοράς φυσικού αερίου σε δίκτυα φυσικού αερίου,

— εγκαταστάσεις θέρμανσης αστικών περιοχών, για εκπομπές CO_2 οφειλόμενων στη χρήση ορυκτών καυσίμων.

Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας, η Επιτροπή κατέληξε ότι η μείωση του φόρου για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που τροφοδοτούν δίκτυο μεταφοράς υψηλής τάσης με ηλεκτρική ενέργεια (δεύτερη περίπτωση ανωτέρω) δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της συνθήκης ΕΚ.

Η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με όλες τις μειώσεις φόρου στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας, με βάση τα άρθρα 4 παρ. 4 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ.

(iii) Η τρίτη κατηγορία μείωσης φόρων αφορούσε μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που παρέχουν ηλεκτρικό ρεύμα σε δίκτυο μεταφοράς υψηλής τάσης, και χρησιμοποιούν ως καύσιμο άνθρακα εγχώριας παραγωγής.

Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό το μέτρο δεν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της συνθήκης ΕΚ.

(14) Ως εκ τούτου, η διαδικασία έρευνας της Επιτροπής επικεντρώθηκε στα μέτρα κρατικής ενίσχυσης του σημείου (ii) ανωτέρω.

2. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

(15) Κατά την ημερομηνία της απόφασης κίνησης διαδικασίας της Επιτροπής (14 Δεκεμβρίου 2004), η ρύθμιση ίσχυε ακόμα. Εντούτοις, στην επιστολή τους στις 17 Μαΐου 2005, οι σλοβενικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι δεν είχε ληφθεί καμία απόφαση για την μείωση του φόρου για τις εκπομπές CO_2 με βάση τη ρύθμιση μετά την ημερομηνία παραλαβής της

([8]) ΕΕ C 46 της 22.2.2005, p. 3.

απόφασης της Επιτροπής από τις σλοβενικές αρχές (22 Δεκεμβρίου 2004. Την 1η Μαΐου 2005, άρχισε να ισχύει η νέα νομοθεσία και αντικαταστάθηκε η ρύθμιση.

(16) Μετά από αίτημα της Επιτροπής (επιστολή της 4ης Απριλίου 2005), οι σλοβενικές αρχές διαβίβασαν σε αυτήν κατάλογο όλων των δικαιούχων που είχαν τύχει μείωσης φόρου στο πλαίσιο της ρύθμισης μετά την ημερομηνία προσχώρησης της Σλοβενίας στην ΕΕ, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά μείωσης του φόρου, μέχρι τη λήξη της ισχύος της ρύθμισης (επιστολή της 17ης Μαΐου 2005).

(17) Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές, τα συνολικά ποσά μείωσης του φόρου μεταξύ 1ης Μαΐου 2004 και 1ης Μαΐου 2005 ανέρχονταν σε 998 771 ευρώ, και είχαν χορηγηθεί σε 153 επιχειρήσεις συνολικά. Καμία από τις επιχειρήσεις δεν είχε λάβει περισσότερο από 100 000 ευρώ. Συγκεκριμένα, μόνο δύο επιχειρήσεις έλαβαν περισσότερο από 27 000 ευρώ, αλλά καμία από αυτές άνω των 100 000 ευρώ.

(18) Οι σλοβενικές αρχές λοιπόν προέβαλαν το επιχείρημα ότι, λόγω της πολύ σύντομης περιόδου ισχύος της ρύθμισης μετά την προσχώρηση της Σλοβενίας στην ΕΕ, το ποσό ενίσχυσης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος είναι μικρότερο από το κατώτατο όριο των 100 000 ευρώ που καθορίζεται από το άρθρο 2 του κανονισμού της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ([9]).

(19) Στην επιστολή της 8ης Αυγούστου 2005, οι σλοβενικές αρχές περιέγραψαν λεπτομερώς το σύστημα που καθιερώθηκε για την παρακολούθηση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στη Σλοβενία. Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές, η Σλοβενία καθιέρωσε σύστημα παρακολούθησης και εποπτείας της χορήγησης ενισχύσεων που υπόκεινται στον κανόνα *de minimis* με τη σύσταση κεντρικού μητρώου ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στην υπηρεσία παρακολούθησης των κρατικών ενισχύσεων του υπουργείου οικονομικών. Πριν από τη χορήγηση οποιασδήποτε ενίσχυσης ήσσονος σημασίας από κάποια αρχή, η υπηρεσία αυτή πρέπει να ελέγχει ότι τηρούνται οι όροι του κανονισμού της Επιτροπή2 σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Το κεντρικό μητρώο είχε συσταθεί πριν από την προσχώρηση της Σλοβενίας στην ΕΕ.

(20) Οι σλοβενικές αρχές επιβεβαίωσαν, στην επιστολή της 8ης Αυγούστου 2005, ότι, λόγω της χρήσης κεντρικού συστήματος, οι δικαιούχοι του μέτρου δεν μπόρεσαν να λάβουν ενισχύσεις που υπερέβαιναν τα 100 000 ευρώ ανά δικαιούχο r any period of three years.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

(21) Κατά την ημερομηνία παραλαβής της απόφασης της Επιτροπής για την κίνηση διαδικασίας (22 Δεκεμβρίου 2004), οι σλοβενικές αρχές έθεσαν αμέσως τέρμα στην εφαρμογή του εμπλεκόμενου καθεστώτος μείωσης του φόρου. Μερικούς μήνες αργότερα, την 1η Μαΐου 2005, άρχισε να ισχύει ένα τροποποιημένο νέο καθεστώς. Έτσι, η ρύθμιση που αξιολογείται από την παρούσα απόφαση ίσχυσε στη Σλοβενία για διάστημα ενός έτους μετά την προσχώρηση, αλλά στην πραγματικότητα εφαρμόστηκε για περίοδο μικρότερη των 8 μηνών (από 1 Μαΐου 2004 έως 22 Δεκεμβρίου 2004).

([9]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

(22) Ως αποτέλεσμα αυτής της σύντομης περιόδου εφαρμογής, η ενίσχυση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος είναι μικρότερη από το κατώτατο όριο των 100 000 ευρώ που καθορίζεται από το άρθρο 2 του κανονισμού της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

(23) Με τις επιστολές τους στις 17 Μαΐου 2005 και 8 Αυγούστου 2005, οι σλοβενικές αρχές ανέλαβαν επίσης την υποχρέωση να τηρούν όλους τους όρους του κανονισμού της Επιτροπής περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, και περιέγραψαν το σύστημα παρακολούθησης που εξασφαλίζει την ορθή εφαρμογή αυτών των κανόνων.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(24) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ότι το μέτρο πληροί τα κριτήρια του κανονισμού της Επιτροπής περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, και, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του εν λόγω κανονισμού θεωρείται ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της συνθήκης ΕΚ.

Β) *ΚΑΘΕΣΤΩΣ C 44/2004 (ΠΡΩΗΝ N 402/2004): ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ C47/2004*

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

(25) Στην επιστολή πληροφόρησης της 1ης Ιουνίου 2004, οι σλοβενικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με σημαντικές τροποποιήσεις στη σλοβενική νομοθεσία που οδήγησαν, μεταξύ άλλων, στην τροποποίηση της ρύθμισης για την επιβολή φόρου βάσει της ποσότητας CO_2 ήδη από το 2002.. Η νέα δέσμη εθνικών νομοθετικών πράξεων συνίσταται στον νέο νόμο περιβαλλοντικής προστασίας ([10]), τον νόμο για την τροποποίηση του νόμου περί ειδικών φόρων κατανάλωσης ([11]) και ένα κυβερνητικό διάταγμα για τη φορολόγηση των εκπομπών CO_2 (στο εξής «το διάταγμα»), που άρχισε να ισχύει την 1ης Μαΐου 2005.

(26) Το διάταγμα διατηρεί αμετάβλητη τη λογική του προηγούμενου συστήματος φορολόγησης βάσει του CO2: ο φόρος βασίζεται στην ποσότητα CO_2 που εκπέμπουν οι εγκαταστάσεις.

(27) Περιλαμβάνει τρία μέτρα μείωσης φόρου, τα οποία υποβλήθηκαν στην Επιτροπή προς έγκριση δυνάμει των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων γραμμών. Και τα τρία μέτρα έχουν διάρκεια πέντε ετών, από την 1η Ιανουαρίου 2005 έως την 31η Δεκεμβρίου 2009.

(i) Σε επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε εγκαταστάσεις συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας (CHP) μπορεί να χορηγηθεί μείωση φόρου αν έχουν ορισμένα επίπεδα εξοικονόμησης ενέργειας.

Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας η Επιτροπή θεώρησε αυτό το μέτρο συμβατό. Αν και το μέτρο ήταν ακόμα σχέδιο του διατάγματος κατά τη στιγμή της απόφασης, οι σλοβενικές αρχές επιβεβαίωσαν με επιστολή στις 17 Μαΐου 2005 ότι το εν λόγω μέτρο δεν είχε τροποποιηθεί.

([10]) Ur.I.RS 41/2004.
([11]) Ur.I.RS 42/2004.

(ii) Η δεύτερη κατηγορία μείωσης φόρων αφορά σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που τροφοδοτούν δίκτυο μεταφοράς υψηλής τάσης με ηλεκτρική ενέργεια, και ορισμένες μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης που συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 23 του διατάγματος.

Όσον αφορά τους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, η Επιτροπή κατέληξε στην απόφαση κίνησης διαδικασίας ότι το εν λόγω μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Όσον αφορά τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης, η Επιτροπή θεώρησε τη μείωση του φόρου τους συμβατή με τη συνθήκη ΕΚ.

(iii) Σύμφωνα με το σχέδιο διατάγματος που υποβλήθηκε στην Επιτροπή πριν από την απόφαση κίνησης διαδικασίας, όλες οι επιχειρήσεις που τροφοδοτούν δίκτυο μεταφοράς υψηλής τάσης με ηλεκτρική ενέργεια αλλά δεν είναι ούτε επιχειρήσεις που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας ούτε καλύπτονται από εθελοντική περιβαλλοντική συμφωνία ή πρόγραμμα για την έκδοση εμπορεύσιμης άδειας, μπορούσαν να τύχουν μείωσης φόρου κατά 43 % το 2005 μειούμενης κατά 8 εκατοστιαίες μονάδες κάθε έτος. Εγκαταστάσεις θέρμανσης αστικών περιοχών στην ίδια κατάσταση μπορούσαν να τύπου μείωσης κατά 26 % το 2005 μειούμενης κατά 8 εκατοστιαίες μονάδες κάθε έτος.

Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας, η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβάσιμο του μέτρου αυτού προς την κοινή αγορά και, με βάση τα άρθρα 4 παρ. 4 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ, κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας. Πρόκειται για τη μοναδική κατηγορία μείωσης φόρων στο νέο σχέδιο διατάγματος που υπόκειται στη διαδικασία έρευνας ως προς κρατικές ενισχύσεις που κίνησε η Επιτροπή.

(28) Μετά την απόφαση κίνησης διαδικασίας της Επιτροπής, οι σλοβενικές αρχές τροποποίησαν το σχέδιο διατάγματος. Η τελική εκδοχή του διατάγματος, όπως τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο 2005, αντικαθιστά αυτή την κατηγορία μείωσης φόρου από τις εξής κατηγορίες:

(29) Δυνάμει του άρθρου 18 τρίτη περίπτωση του διατάγματος, επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο κοινοτικό σύστημα εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπής, σύμφωνα με την οδηγία περί εμπορίας εκπομπών, και δεν είναι επιχειρήσεις που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας δικαιούνται μείωσης φόρου από τον εθνικό φόρο που επιβάλλεται σε εκπομπές CO_2.

(30) Δυνάμει του άρθρου 18 τέταρτη περίπτωση του διατάγματος, επιχειρήσεις που συνάπτουν εθελοντικές περιβαλλοντικές συμφωνίες δικαιούνται επίσης μείωσης του φόρου.

(31) Η μείωση του φόρου μειώνεται κατά 8 εκατοστιαίες μονάδες κάθε έτος:

— 2005: 43 %,

— 2006: 35 %,

— 2007: 27 %,

— 2008: 19 %, και

— 2009: 11 % της μείωσης του φόρου.

Τελευταίο έτος μείωσης φόρου είναι το 2009: καμία μείωση δεν ισχύει από το 2010 και εξής.

(32) Οι εγκαταστάσεις θέρμανσης αστικών περιοχών δικαιούνται μείωσης φόρου κατά 26 % το 2005, μειούμενης κατά 8 εκατοστιαίες μονάδες κάθε έτος.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

(33) Οι σλοβενικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή το μέτρο ενισχύσεων πριν από την εφαρμογή του.

(34) Το μέτρο που υπόκειται στη διαδικασία έρευνας της Επιτροπής βασίζεται κυρίως στα άρθρα 18 Τρίτη και τέταρτη περίπτωση και 22 έως 24 του διατάγματος. Αν και το διάταγμα άρχισε να ισχύει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έρευνας της Επιτροπής, οι σλοβενικές αρχές επιβεβαίωσαν, στην επιστολή της 17ης Μαΐου 2005 ότι τα άρθρα 18 τέταρτη περίπτωση, 23 και 24 θα αρχίσουν να εφαρμόζονται μόνο μετά από την τελική έγκριση της Επιτροπής. Συνεπώς είναι συμβατά με την υποχρέωση βάσει του άρθρου 88 παρ. 3 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ, όσον αφορά τα εν λόγω άρθρα.

(35) Εντούτοις, το μέτρο επιστροφής των φόρων στο πλαίσιο της διαδικασίας έρευνας της Επιτροπής μπορεί επίσης να βασιστεί στα άρθρα 18 τρίτη περίπτωση και 22 του διατάγματος. Οι σλοβενικές αρχές θεωρούν [12] ότι τα εν λόγω άρθρα συμβαδίζουν πλέον με τη συνθήκη ΕΚ μετά την απόφαση κίνησης διαδικασίας της Επιτροπής, και συνεπώς δεν ανέστειλαν την ισχύ τους μέχρι την τελική έγκριση της Επιτροπής. Τα άρθρα αυτά ισχύουν συνεπώς από την 1η Μαΐου 2005, κατά παράβαση του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ.

2.1 *Ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1της συνθήκης ΕΚ*

(36) Η Επιτροπή έχει την άποψη ότι οι τροποποιήσεις που εισήχθησαν από τις σλοβενικές αρχές στο μέτρο μείωσης του φόρου μετά την απόφαση κίνησης διαδικασίας, ουδόλως μετέβαλαν την αξιολόγηση στην απόφαση κίνησης διαδικασίας ως προς την ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της συνθήκης ΕΚ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα υπό αξιολόγηση μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της συνθήκης ΕΚ.

2.2 *Συμβατότητα της ενίσχυσης με τη συνθήκη ΕΚ*

(37) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι σλοβενικές αρχές διάρθρωσαν το καθεστώς με βάση τις περιβαλλοντικές κατευθυντήριες γραμμές και την οδηγία περί φορολόγησης της ενέργειας.

Συμβατότητα με τις περιβαλλοντικές κατευθυντήριες γραμμές

(38) Η Επιτροπή αξιολογεί τη συμβατότητα των μέτρων ειδικότερα με τα άρθρα 51 παρ. 2 και 51 παρ. 1 εδάφιο β) πρώτη περίπτωση των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων γραμμών. Το σύστημα επιβολής φόρου επί του CO_2 της Σλοβενίας θεσπίστηκε τον Οκτώβριο 2002. Συνεπώς, σύμφωνα με το

[12] Βλ. επιστολή των σλοβενικών αρχών της 17ης Μαΐου 2005.

άρθρο 52 παρ. 2, οι διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 1 ισχύουν μόνο αν πληρούνται ταυτόχρονα οι εξής δύο προϋποθέσεις:

(α) ο φόρος πρέπει να έχει αξιοσημείωτα θετικές συνέπειες στην προστασία του περιβάλλοντος. Η λογική του σλοβενικού φορολογικού συστήματος είναι να φορολογούνται οι επιχειρήσεις με μεγαλύτερο ποσοστό εκπομπών CO_2 περισσότερο από τις επιχειρήσεις που εκπέμπουν λιγότερο CO_2. Ένα τέτοιο σύστημα φορολόγησης οδηγεί ασφαλώς στη δημιουργία κινήτρου για τις επιχειρήσεις ώστε να ενεργούν κατά τρόπο φιλικότερο προς το περιβάλλον, εκπέμποντας λιγότερο CO_2. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούται το πρώτο κριτήριο του άρθρου 51 παρ. 2. ·

(β) οι παρεκκλίσεις υπέρ των δικαιούχων επιχειρήσεων πρέπει να έχουν αποφασιστεί κατά τη θέσπιση του φόρου. Οι κατηγορίες δικαιούχων που προβλέπονταν στον αρχικό νόμο του 2002 για την επιβολή φόρου ανάλογου προς τις εκπομπές CO_2 είναι πολύ ευρύτερες από εκείνες που καλύπτει το υπό αξιολόγηση διάταγμα. Οι εισαχθείσες τροποποιήσεις οφείλονται στην προσχώρηση της Σλοβενίας στην ΕΕ και τις επακόλουθες μεταβολές στην εφαρμοζόμενη νομοθεσία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι μεταβολές αυτές διατήρησαν αναλλοίωτο τον χαρακτήρα και τη λογική των παρεκκλίσεων, και απλώς περιόρισαν τον κύκλο των δικαιούχων σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία.

(39) Η Επιτροπή ως εκ τούτου καταλήγει ότι επίσης πληρούται και το δεύτερο κριτήριο του άρθρου 51 παρ. 2 των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων γραμμών.

(40) Ως συνέπεια των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 2 των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων γραμμών, οι διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 1 μπορούν να εφαρμοστούν στο υπό αξιολόγηση μέτρο.

(41) Σύμφωνα με το 51 παρ. 1 εδάφιο β) πρώτη περίπτωση, όταν η μείωση αφορά κοινοτικό φόρο, μπορεί να επιτραπεί από την Επιτροπή απαλλαγή ανώτατης διάρκειας δέκα ετών, αν το ποσό που πραγματικά καταβάλλουν οι δικαιούχοι μετά τη μείωση παραμένει υψηλότερο του ελάχιστου κοινοτικού.

(42) Από τον Ιανουάριο 2004, η οδηγία για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων προβλέπει εναρμονισμένη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θεωρεί, σύμφωνα με το άρθρο της εν λόγω οδηγίας, ότι το φορολογικό σύστημα της Σλοβενίας που βασίζεται στην ποσότητα CO_2 που εκπέμπουν οι επιχειρήσεις φορολογεί τα ενεργειακά προϊόντα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων, και ως εκ τούτου εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Έτσι, το φορολογικό σύστημα της Σλοβενίας αφορά κοινοτικό φόρο κατά την έννοια του άρθρου 51 παρ. 1 εδάφιο β) πρώτη περίπτωση.

(43) Η μείωση εφαρμόζεται μόνο για περίοδο μικρότερη των 5 ετών, η οποία είναι μικρότερη από την ανώτατη προβλεπόμενη στο άρθρο 51 παρ. 1.

(44) Όσον αφορά τα διαφορετικά επίπεδα φορολογίας που εφαρμόζονται στη Σλοβενία για τα διάφορα καύσιμα που χρησιμοποιούνται, το ποσοστό φορολόγησης που καταβάλλεται από μια εγκατάσταση θα εξαρτάται από την φύση που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία της. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να επαληθεύσει και να είναι βέβαιη εκ των προτέρων ότι θα τηρηθούν για κάθε επιχείρηση τα ελάχιστα επίπεδα φορολόγησης που ορίζονται από την οδηγία για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων. Στην επιστολή τους με ημερομηνία 17 Μαΐου 2005, οι σλοβενικές αρχές επανέλαβαν τη δέσμευσή τους να εγγυώνται για τις δύο κατηγορίες δικαιούχων ότι ο φόρος που θα καταβάλλουν μετά τη μείωση θα παραμένει υψηλότερος από το ελάχιστο κοινοτικό φόρο, όπως ορίζεται στην οδηγία για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων. Οι μειώσεις φόρου χορηγούνται υπό τη μορφή επιστροφών φόρου, και συνεπώς η αρμόδια εθνική υπηρεσία μπορεί να επαληθεύσει το συμβιβάσιμο με το ελάχιστο εναρμονισμένο επίπεδο για κάθε εγκατάσταση πριν προβεί στην εκτέλεση της επιστροφής του φόρου.

(45) Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τον φθίνοντα χαρακτήρα των μειώσεων φόρου, που οδηγεί σε σημαντικά χαμηλότερες μειώσεις κάθε έτος.

(46) Βάσει των ανωτέρω δεσμεύσεων εκ μέρους των σλοβενικών αρχών, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούται ο όρος του άρθρου 51 παρ. 1 εδάφιο β) πρώτη περίπτωση, σύμφωνα με τον οποίο το ποσό που πραγματικά καταβάλλουν οι επιχειρήσεις μετά τη μείωση πρέπει να είναι υψηλότερο του ελάχιστου κοινοτικού.

(47) Συνεπώς πληρούνται οι όροι του άρθρου 51 παρ. 1 εδάφιο β) πρώτη περίπτωση των περιβαλλοντικών κατευθυντήριων γραμμών και για τις δύο κατηγορίες δικαιούχων.

Συμβατότητα με την οδηγία για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων

(48) Η οδηγία για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων προβλέπει στο άρθρο 17 παρ. 1 ότι ακόμα και αν τηρούνται τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που καθορίζονται στην εν λόγω οδηγία, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν φορολογικές μειώσεις μόνο υπέρ των ενεργειοβόρων επιχειρήσεων ή αν ο δικαιούχος συνάπτει ειδικές συμφωνίες που αποσκοπούν στη επίτευξη στόχων προστασίας του περιβάλλοντος ή καλύπτεται από πρόγραμμα για την έκδοση εμπορεύσιμης άδειας.

(49) Οι δικαιούχοι που καλύπτονται από το άρθρο 18 τρίτη περίπτωση του διατάγματος πρέπει να συμμετάσχουν στο κοινοτικό πρόγραμμα εμπορίας των εκπομπών σύμφωνα με την οδηγία περί εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων ([13]), προκειμένου να επωφεληθεί από τη μείωση φόρου.

(50) Οι δικαιούχοι που καλύπτονται από το άρθρο 18 τετάρτη περίπτωση του διατάγματος πρέπει να προβούν σε εθελοντικές περιβαλλοντικές συμφωνίες, προκειμένου να επωφεληθούν από τη μείωση φόρου. Ο περιβαλλοντικός στόχος που πρέπει να επιτευχθεί από τους δικαιούχους στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών συμφωνιών είναι η μείωση των εκπομπών CO_2 κατά 2,5 % έως το τέλος του 2008, σε σύγκριση με τις εκπομπές κατά την περίοδο αναφοράς (1999-2002).

([13]) Βλ. υποσημ. 3.

(51) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει ότι και οι δύο κατηγορίες μείωσης φόρου συνάδουν προς τις απαιτήσεις της οδηγίας για τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα μέτρα μείωσης φόρου, όπως προβλέπονται από το κυβερνητικό διάταγμα της Σλοβενίας για την επιβολή φορολογίας στις εκπομπές CO_2, τα οποία τέθηκαν σε ισχύ την 1η Μαΐου 2005, είναι συμβατά με το άρθρο 87 παρ. 3 εδάφιο γ) της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση καλύπτει τις μειώσεις φόρου που χορηγούνται με βάση το διάταγμα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας.

Βρυξέλλες, 23 Νοεμβρίου 2005.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής